

הלכות שבת שמונ'שרמ

הרסב

החינוך¹⁰⁰ כגון להמעיטו מכוס של מילה ביום הכיפורים כדי שלא תהא הכרבה נראית לבלא¹⁰¹ אע"פ שהיו צורך מצוה מכל מקום כיון שכשיגדל יאסור לו לכן גם עכשיו אסור משום שמא יסרך ככך וימעיט ממנו גם כשיגדל¹⁰² כמו שיתבאר בס' הרכ"א¹⁰³.

ולכן כל שבות שמתר לעשותן על ידי נכרי לצורך מצוה¹⁰⁴ אסור לעשותו ע"י קמן משום שמא יסרך בכך אם לא באקראי בעלמא כמו שנתבאר למעלה¹⁰⁵:

מ אסור ליתן לתנוק חגב חי טמא לשהוק בו שמא ימות ויאכלנו¹⁰⁶ ונמצא מאכלו איסור בידים¹⁰⁷ כיון שהוא נתן לו האיסור וכל שכן דבר האסור הראוי לאכלו כך¹⁰⁸ ואפילו דבר שאין בו איסור אלא משום כל תשקצו¹⁰⁹ אסור ליתן לו אם יש לחוש שיאכלנו¹¹⁰ אבל מותר ליתן לו עוף טמא לשהוק בו מפני שאף כשימות אינו ראוי לאכילה כך¹¹¹:

י (וכל זה באיסורי מאכלות ואפילו הוא איסור שהומן גורם¹¹²) אבל מותר ליתן לתנוק בשבת חפצים שיכול לעשות בהם מלאכה לעצמו ואפילו אם ידוע שיעשה בהם¹¹³ כגון ליתן לתנוק עוגה שכתובים עליה אותיות¹¹⁴ שאסור לאכלה בשבת כמ"ש בס' ש"מ¹¹⁵ אף על פי שהתנוק יאכלנה בודאי כיון שמחכוין הוא להנאת עצמו אין צורך להפרישו¹¹⁶ כמו שנתבאר למעלה¹¹⁷ רק שלא יתן גדול לתוך פיו של תנוק¹¹⁸:

יא קמן שהכה אביו או עבר שאר עבירות בקטנותו אע"פ שאינו צריך תשובה כשיגדל מכל מקום מוב לו שיקבל על עצמו איזה דבר לתשובה ולכפרה¹¹⁹ אף על פי שעבר קודם שנעשה בר עונשו¹²⁰ ולענין דבר שבממון¹²¹ יתבאר בח"מ ס' שג"מ¹²²:

שרמ דין ההולך במדבר בשבת וכו' ב' סעיפים:

א ההולך במדבר ואינו יודע מתי שבת מונה ז' ימים מיום שנתן אל לבו שכתתו ומקדש שבעיני בקדושו והבדלה¹²³ לזכרון בעלמא שיהא לו שם יום חלוק משאר ימים ולא תשתכה תורת שבת ממנו¹²⁴ אבל מותר לילך בו¹²⁵ אפילו כמה פרסאות¹²⁶ כדי למחר לצאת מן המדבר¹²⁷.

מור"ה המשמש. מ"א שם סק"ה.
פג סעיף ד.
פד מורכבי שם. וראה גם לקמן ס' תרמ' סוף ס"ד.
פה מ"א. וחינו באחרים, אבל אביו אינו חייב להפרישו אם הינוע גליל חינוך כדלעיל ס"ב.
פו ראה מרדכי שם.
פז ראה לקו"ש ה"ד ע' 144. שלחן המלך ח"א ע' רנ"ב.
פח פסקי נהר"א ס' סב. רמ"א סוף חסי'. וראה רמב"ם הל' שנתות פ"ב ה"ג. תורת מנחם התועודיות ח"ט ע' 26.
פט מ"א סק"ד.
צ צ"ל: ס' ששמן ס"ג (לקו"ש ח"ז ע' 25).

סימן שדמ

א רב הונא ספ. ב. מור וש"ע ס"א.
ב רש"י שם ד"ה בקדושתא. לבוש ס"א.
ג תוס' שם ד"ה עושה בת' ה'ב'. רא"ש פ"ז ס' א בת' ה'ב'. מור וש"ע שם.
ד ראה רמב"ן שם ד"ה בטא. ר"ן שם (לא, א) ד"ה גמ'. מ"ם פ"ב ה"כ. לבוש שם. מ"א סק"ג.
ה רא"ש שם. ב"י ד"ה ומו"ש ומותר. מ"א שם.

סח ראה רש"י מוכה ב, מוע"כ ד"ה מורכבן. חנינה ג, א ד"ה קמן. וראה גם לעיל ס' קפו ס"ג. שו"ת ארה"ז ס' מא כמפור. וראה שלחן המלך ח"א ע' רמ.
סט ראה רש"י עירובין מ. ב ד"ה ליתביה. רעה ה'ב' לעיל ס' קצ ס"ד. ע"ש.
ע מורכבי וינא רמו תשנב.
עא ס"ד. וראה שם מעיל' ה'ו. וראה לעיל ס' קצ שם.
עב כדלעיל ס' יז ס"יב.
עג סעיף ג.
עד גמ' צ, ב בדעת ת"ק. הגהות אשרי שם מופ"ט. מ"א רמב"ן.
עה ראה רש"י שם ד"ה דילמא. מ"א שם.
עו מ"א שם.
עז שאימורו מרדכי מופרים, כדלעיל ס' ג מורדכי' ס"א. וראה כדי השלחן ס' קנו ס"ג י.
עח משמעות הדג' שם. מ"א שם.
עט מ"א שם מ"ב כ, א.
פ כדלקמן ס' תרמ' סוף ס"ד.
פא וראה לעיל ס' שא מ"ב. וראה תהלה לדוד סוף סק"ב. כדי השלחן ס' קנו סק"א. חקרי הלכות ח"ד נה, ב ה"ק"ב תהלא ע' 79.
פב מורכבי רמו שסמ בשם מור"מ. הובא כ"י ס' שג

הלכות שבת שדמ

תרסג

ואם יש לו ממה להתפרנס אסור לו לעשות שום מלאכה גמורה אפילו בששת ימי החול שלו עד שיכלה מה שיש לו מפני שכל יום ספק שבת הוא¹ ודברים האסורים בשבת מדברי סופרים מותר לעשותם בכל ימי החול שלו² מפני שכל ספק דברי סופרים להקל³ אבל בו' שלו כיון שחל עליו שבת מדברי סופרים אסור בכל שבות כמו יו"ט שני שהוא ג"כ ספק ואסור בכל שבות⁴ ממעם זה.

ולאחר שיכלה כל מה שיש לו⁵ מותר לו לעשות מלאכה אצל בני השיירא להשתכר⁶ כדי פרנסתו בכל יום ויום אפילו בשביעי שלו⁷ מפני פיקוח נפש⁸ ולא יעשה אלא כדי פרנסה מצומצמת שיוכל לחיות בה אותו היום בלבד⁹ אבל לא מיום לחבירו אפילו משיש לשביעי שלו כי שמא הוא עושה משבת לחול¹⁰ ואין בזה צורך לפיקוח נפש¹¹ שהרי יוכל לעשות גם למחר בחול ואם יש לו לחם לאכול אינו רשאי לבשל לו מפני שאין בזה פיקוח נפש¹²:

ב היה יודע מנין יום שיצא בו כגון שידע שהיום יום רביעי או יום המשי לציאתו אבל אינו יודע באיזה יום מימי השבת יצא מותר לו לעשות מלאכה כל כמה שירצה ביום שמיני לציאתו שביום כזה לא יצא מכיתו כי בודאי לא יצא בשבת וכן ביום ט"ו וכמו כן ביום כ"ב וכן לעולם¹³:

יד משמעות הגמ' שם ורש"י שם ד"ה ודלמא. לבוש שם.
טו ר"ן שם. שו"ע שם.
טז גמ' שם.
יז רש"י שם. לבוש שם.
יח מ"ז שם.
יט רבא כגמ' שם ורש"י ד"ה אם היה. מור ושועי מ"ב.

---

1 כל בו ס"ה לא (לג, ג). שו"ע שם.
**2 מ"ז סק"ב.
3 משמעות הגמ' שם ומשמעות המ"א סק"ג.
4 ראה מ"א סק"ג.
5 מ"א שם.
6 שו"ע שם.
7 מ"ז ד"ה ומ"ש ומקדש.
8 גמ' שם. מור ושועי שם.**